

Erhvervsøkonomi i Slagelse i 25 år

Studium og karriere
blandt erhvervsøkonomiske dimittender
fra Campus Slagelse 1983-2008

af Steen Scheuer, Torben Andersen og Kristian Rune Hansen
Marts 2010

**Erhvervsøkonomi i Slagelse i 25 år
– Studium og karriere blandt erhvervsøkonomiske
dimittender fra Campus Slagelse 1983-2008**

Udgivet marts 2010
Slagelse: Syddansk Universitet

Ingen copyright
Rapporten eller dele heraf kan frit
kopieres med angivelse af kilde

Syddansk Universitet
Campus Slagelse
Willemoesvej 2B
4200 Slagelse

Tlf.: 6550 9100

www.sdu.dk
www.sdu.dk/Om_SDU/Byerne/Slagelse.aspx

Indhold

Forord

1. Indledning: Undersøgelsens formål
2. Metode: Gennemførelse og repræsentativitet
3. Dimittenderne: En profil
4. Hvorfor Campus Slagelse?
5. Videreuddannelse til kandidat eller master
6. Vurdering af uddannelsernes kvalitet og relevans
7. Dimittendernes karriere
8. Hvor internationalt orienteret er de?
9. Sammenfatning

Appendix: Tabel over stillingsbetegnelser

Forord

Hvordan er det gået med de HA'er og HD'er, som er blevet uddannet på Campus Slagelse i de sidste 25 år? I løbet af disse år har alt i alt godt 2.200 studerende afsluttet en erhvervsøkonomisk uddannelse, enten som HA eller HD fra det, der i dag hedder Syddansk Universitet, Campus Slagelse. Hvilket job har de fået, og hvilken løn tjener de? Har de uddannet sig videre? Har de ønsker om yderligere uddannelse?

Som led i arbejdet med at udvikle vores uddannelser på Campus Slagelse som en ny campus på Syddansk Universitet blev det i foråret 2009 besluttet at gennemføre en undersøgelse blandt samtlige erhvervsøkonomiske dimittender herfra i perioden fra starten i 1983 og frem til i dag. Det drejer sig med andre ord om alle dem, som har taget, dvs. færdiggjort enten en HA eller en HD 2. del (dvs. en HD i Regnskab, Afsætning eller Organisation).

Formålet hermed var dels at undersøge, hvordan disse dimittender har klaret sig uddannelses- og karrieremæssigt efterfølgende, dels at belyse behovet for at udvikle yderligere uddannelses tilbud på Campus Slagelse. 1.861 af vores dimittender har deltaget i undersøgelsen, og vi vil gerne takke alle for indsatsen, som vi som nævnt skal bruge i arbejdet med konstant at forbedre vores uddannelses tilbud, både eksisterende og nye.

Rapporten er udarbejdet af i fællesskab af professor, dr. merc. Steen Scheuer, institutleder, ph.d. Torben Andersen og projektmedarbejder, stud. scient. soc. Kristian Rune Hansen. Sidstnævnte har – udover at skrive bidrag til rapporten – stået for arbejdet med at administrere databasen, gennemføre kvantitative analyser og udforme tabeller.

Marts 2010

Steen Scheuer, Torben Andersen og Kristian Rune Hansen

1. Indledning: Undersøgelsens formål

1.a. Om Campus Slagelse: Historie, uddannelse og studentertal

Den 1. januar 2007 blev det, der i dag hedder Campus Slagelse, fusioneret ind i Syddansk Universitet. Indtil da havde det haft forskellige betegnelser, først Handelshøjskoleafdelingen i årene 1983-1989, derefter Vestsjællands Handelshøjskolecenter VHC fra 1989 til 2001, Handelshøjskolecentret HHC et enkelt år (2001 til 2002) og herefter Handelshøjskolecentret CVU (HHC-CVU) i årene 2002-2006. Når vi her i rapporten omtaler stedet som "Campus Slagelse", henføres der til den institution, der siden 1983 har eksisteret under disse forskellige betegnelser.

Begyndelsen var, at man med udgangspunkt i Slagelse Handelsskole i 1983 startede en videregående erhvervsanalytikeruddannelse, som dog hurtigt blev til HA-metode og siden til en almen HA-uddannelse. Det samlede antal af dimittender i årene fra 1986 til og med 2008 kan opgøres på følgende måde: På HA-området har man uddannet 1.064 og på HD 2. delsområdet 1.209, i alt 2.273 dimittender.¹ Det er disse 2.273 dimittender, der udgør nærværende undersøgelses univers.

1.b. Hvorfor denne undersøgelse?

Baggrunden for oprettelsen af Handelshøjskolecentret i 1983 var blandt andet et ønske fra det lokale erhvervsliv og politikere om at styrke tilstedeværelsen af erhvervsøkonomiske videregående uddannelser i det sjællandske område, dvs. uden for det storkøbenhavnske område. Der var – og er – et ønske om, at der skulle være et tilbud om en erhvervsøkonomisk uddannelse i regionen, bl.a. fordi der så er bedre mulighed for, at de unge efter endt uddannelse kan fastholdes som kandidater for virksomhederne i regionen. Konkret har man tilbudt en HA-uddannelse, flere HD-uddannelser, en engelsksproget uddannelse i IT and Business Economics, samt diplomuddannelse i ledelse (hvortil kommer de erhvervsproglige uddannelser).²

- Det første spørgsmål, denne undersøgelse skal svare på, er således, om dette er lykkedes, eller, med andre ord, i hvilket omfang det er lykkedes at fastholde dimittenderne beskæftigelsesmæssigt i regionen.

Dernæst er der også et ønske om at vurdere hvilken efterfølgende karriere (både studie- og erhvervmæssigt), dimittenderne fra Campus Slagelse har haft.

- Hvor mange har taget endnu en uddannelse efter HA- eller HD-graden, fx en cand. merc., en cand. merc. aud., eller en masteruddannelse, og hvilke job har de fået (branche, virksomhedstype), og hvilken indtægt har de kunne opnå. Hermed opnås en vurdering af kvaliteten af den uddannelsesmæssige kapital, de har haft med i bagagen fra Campus Slagelse.

Tillige ønsker vi at få en generel feedback på undervisningen på hhv. HA og HD:

- Vi vil således gerne vide, hvordan de studerende vurderer undervisningens og pensums niveau og kvalitet, mens de var studerende, og dens indholdsmæssige relevans for de job, de siden har haft.

¹ Der har i næsten hele perioden også har været erhvervsproglige uddannelser ved Campus Slagelse, men dimittenderne herfra er ikke inddraget i denne undersøgelse.

² Diplomuddannelse i ledelse kan dog ikke længere tilbydes, efter at Campus Slagelse er blevet en del af Syddansk Universitet, og dermed flyttet fra Undervisnings- til Forskningsministeriets ressortområde.

I de senere år er der opstået et ønske om, at man i Slagelse-området udover de erhvervsøkonomiske uddannelser på diplom- og bachelorniveau også skulle kunne tilbyde en erhvervsøkonomisk uddannelse på kandidatniveau (cand. merc.) og endvidere en uddannelse på master-niveau. Hensigten er igen at kunne servicere unge (og knap så unge) mennesker fra regionen med disse typer af uddannelse, således at de ikke nødvendigvis skal pendle til København for at studere. Hermed sikres antagelig også, at en større andel af dem forbliver i regionen efter endt kandidat- eller masteruddannelse.

- I denne forbindelse er det af interesse at undersøge, hvor mange af dimittenderne som rent faktisk har taget en kandidat- eller mastergrad (cand. merc. eller MBA), hvor de har taget den henne og inden for hvilke faglige temaer.
- Herudover vil vi også – mere hypotetisk – gerne vide, om vores dimittender gerne ville have læst fx cand. merc. i Slagelse, hvis det havde været muligt, hvad indholdet af en sådan uddannelse skulle have været, hvilket sprog den skulle have foregået på osv. ikke mindst set i forhold til dimittendernes nuværende job.
- Endelig er det hensigten med undersøgelsen at kortlægge eventuelle behov for masteruddannelser, der måtte være hos dimittenderne, og i givet fald hvilke elementer sådan uddannelsesinitiativer kunne bestå af.

Tabel 2.1 HA/HD-dimittender 1986-2008 fra Campus Slagelse, eksklusiv forskerbeskyttede			
	HA	HD	Total
1986	8	0	8
1987	24	0	24
1988	26	0	26
1989	26	0	26
1990	32	0	32
1991	45	0	45
1992	73	0	73
1993	93	0	93
1994	69	22	91
1995	85	19	104
1996	60	19	79
1997	26	28	54
1998	24	17	41
1999	12	32	44
2000	34	39	73
2001	25	38	63
2002	16	55	71
2003	26	81	107
2004	27	129	156
2005	18	169	188
2006	31	132	163
2007	55	114	169
2008	39	97	136
Total	875	991	1.866

2. Metode: Gennemførelse og repræsentativitet

Det blev besluttet at gennemføre undersøgelsen af Campus Slagelses dimittender som en surveyundersøgelse med bistand fra Danmarks Statistiks (DS) afdeling for markedsundersøgelser. Ved hjælp fra Danmarks Statistiks uddannelsesregister og vores egen studentermatrikel har vi kunnet opføre, at der i årene fra 1986 til 2008 i alt er uddannet 1.064 HA'er og 1.209 HD'er.

Disse i alt 2.273 dimittender udgør undersøgelsens univers. En del af disse (18%) er "forskerbeskyttet", dvs. de har (fx i forbindelse med flytning) krydset af over for Folkeregistret, at de ikke ønsker at deltage i surveyundersøgelser baseret på udtræk herfra (dvs. fra cpr-registret). Hermed resterede en gruppe på 1.866 dimittender, som vi havde mulighed for at kontakte, jf. tabel 2.1. Vi besluttede pga. det overkommelige antal at lave en totalundersøgelse af disse.

Da der er tale om en gruppe med høj uddannelse og antagelig med let adgang til internet, besluttede vi tillige at gennemføre den i udgangspunktet som en webundersøgelse. Dog – for at tilsikre en passende høj svarprocent – blev det aftalt med DS, at der skulle foretages telefonopfølgning i forhold til personer, der ikke svarede. Dette viste sig at være en god idé.

Selve dataindsamlingen, der forløb fra den 25.5.2009 til den 19.6.2009, kan beskrives som i tabel 2.2.

Tabel 2.2 Opgørelse af svarprocent: Antal og procent webbesvarelser, telefonbesvarelser og ikke-besvarelser			
	HA	HD	Total
	%	%	%
<i>Svar - Web</i>	49	52	51
<i>Svar - Tlf.</i>	20	17	18
1. Svar i alt	68	69	69
2. Ikke truffet	15	14	14
3. Nægter	3	2	2
4. Øvrigt bortfald	0	0	0
5. Ikke kontaktet	1	1	1
6. Ikke fundet tlf.nr.	13	14	13
Total	100	100	100
N	873	988	1.861

Andelen af webbesvarelser var 51%, telefonbesvarelser udgjorde 18%, hvorefter 31% ikke har svaret. Den samlede opnåelse er herefter 69%. Hermed kom vi op på en tilfredsstillende høj opnåelse, som må anses for absolut dækkende og repræsentativ for undersøgelsens samlede univers. Uden telefonbesvarelserne havde repræsentativiteten været mere tvivlsom, men som undersøgelsen her er gennemført, vurderes undersøgelsens at være dækkende.

Undersøgelsen omhandler svarene fra disse dimittender, og dette indebærer, at tidligere studerende på Campus Slagelse, som enten er faldet fra studiet undervejs eller som er flyttet fra Campus Slagelse til andre universiteter, ikke er omfattet af undersøgelsens resultater.

Dimittenderne falder i to grupper, som må antages at have forskellig profil og forskellige interesser, job- og uddannelsesmæssigt, nemlig HA'erne og HD'erne. I den følgende fremstilling har vi derfor valgt som udgangspunkt at vise svarfordelingerne opdelt på denne baggrundsvariabel. Efter behov og interesse har vi naturligvis anvendt andre baggrundsvariable også, men de to uddannelser er trods alt ret forskellige:

1. De er forskellige i omfang:
 - a. HA er en bacheloruddannelse, tre år på fuld tid.
 - b. HD er en diplomuddannelse, fire år på halv tid,
2. De er forskellige i niveau og specialiseringsgrad
 - a. HA er en erhvervsøkonomisk generalistuddannelse, som giver direkte adgang til videre studier på cand. merc. og som samtidig kvalificerer til jobfunktioner inden for en bred vifte af erhvervsøkonomiske områder, fra afsætning og organisation til regnskab og finansiering.
 - b. HD er en uddannelse, hvor man på HD 2. del specialiserer sig inden for et af områderne Afsætningsøkonomi, Organisation eller Regnskabsvæsen, men som også med en vis supplerer giver adgang til videre studier. HD kvalificerer derfor typisk til mere afgrænsede jobfunktioner i virksomhederne, i hvert fald som udgangspunkt.

Når man skal vurdere tallene, kunne det have været godt med sammenlignelige tal for HA'er og HD'er fra andre universiteter og handelshøjskoler. Så omfattende har vi ikke kunne lave denne undersøgelse, men der findes en tilsvarende undersøgelse af nyere dato af denne gruppe af dimittender, og disse vil vi inddrage, hvor det forekommer relevant.

3. Dimittenderne: En profil

Som udgangspunkt tegner vi en profil af dimittendernes grunddata, dvs. deres fordeling på køn, alder, hovedbeskæftigelse og medlemskab af a-kasse og faglig interesseorganisation, jf. tabel 3.1.

Tabel 3. Dimittender fordelt på køn, alder, hovedbeskæftigelse, faglig interesseorganisation og A-kasse medlemskab		HA	HD	Total
		%	%	%
Køn	Mand	63	59	61
	Kvinde	37	41	39
Alder	21-25	5	2	4
	26-30	16	25	21
	31-35	17	32	25
	36-40	38	24	31
	41-45	19	10	15
	46+	3	6	5
Hovedbeskæftigelse	Fuldtidsansat	75	88	82
	Deltidsansat	2	3	3
	Freelance m.m.	2	0	1
	Selvstændig erhvervsdrivende	8	4	6
	Under uddannelse	6	1	3
	Ledig	4	1	2
	Andet, barsel m.m.	3	3	3
Er du medlem af en A-kasse?	Ja	77	74	75
	Nej	23	26	25
Er du medlem af en faglig interesseorganisation?	Ja	51	42	47
	Nej	49	58	53
Hvilken faglig interesseorganisation?	C3 (tidligere Civiløkonomerne og FDC)	50	32	41
	Danmarks Jurist- og Økonomforbund	17	10	13
	Finansforbundet	14	17	16
	Foreningen af Statsautoriserede Revisorer	0	2	1
	Foreningen af Registrerede Revisorer (FRR)	0	2	1
	Anden	19	37	27
N		597	685	1.282

Det fremgår heraf, at seks af ti er mænd og fire af ti kvinder. Hvor det erhvervsøkonomiske område for 25 år siden var stærkt mandsdomineret,³ er der i dag en mere ligelig fordeling mellem kønnene. Dette gælder både HA og HD. Denne udvikling præger også Campus Slagelse (dette fremgår ikke af tabellen).

Set i forhold til Campus Slagelses oprettelse som handelsskoleafdeling i 1983, er de tidligere studerende aldersmæssigt fordelt, som man kunne forvente. De ældste respondenter har været omkring 19-20 år, da de begyndte som første årgang i Slagelse, og der er også enkelte der er begyndt i en ældre alder, men andelen, der er ældre end 45 år, er meget lille. Den største gruppe for HA'ernes vedkommende er gruppen 36-40 år og for HD'erne 31-35 år.

Hvad angår jobsituationen er det sådan, at blandt HA'erne er tre fjerdedele (75%) i et fuldtidsjob, mens 8% er selvstændige, det sidstnævnte er en ganske høj andel. 6% er under uddannelse, 4% er ledige og 2% er deltidsansat, arbejder som freelancer, er vikaransat el. lign. Godt 1% er på barsel.

Blandt HD'erne er næsten ni ud af ti (88%) i et fuldtidsjob, mens 4% er selvstændige, under 1% er under uddannelse, under 1% er ledige og 3% er deltidsansat, arbejder som freelancer, er vikaransat el. lign. Knap 3% er på barsel.

Der er tale om meget høje beskæftigelsesfrekvenser, især for HD'erne. Forskellen mellem HA og HD afspejler HD'ernes højere specialiseringsgrad og måske især det forhold, af HD'erne for det meste allerede har job, mens de uddanner sig.

Når det gælder medlemskab af en faglig interesseorganisation, svarer knap halvdelen af dimittenderne (47%) ja. Dette er et lavt niveau i forhold til det generelle arbejdsmarked, hvor organisationsgraden er godt 70%,⁴ men denne lavere tendens til organisering er vist før i undersøgelser af denne faggruppe.⁵ Til gengæld er en noget højere andel (75%) forsikret imod ledighed igennem medlemskab af en a-kasse, et niveau der svarer til gennemsnittet på arbejdsmarkedet. Den største faglige interesseorganisation blandt dimittenderne er C3 (Civiløkonomerne), efterfulgt af DJØF og Finansforbundet (henholdsvis 41, 13 og 16%). Siden undersøgelsen blev gennemført, har DJØF og C3 fusioneret, og det ny DJØF omfatter således samlet godt halvdelen af de organiserede (to tredjedele af de organiserede HA'er).

³ Scheuer, S. og P. Vejrup-Hansen (2003): *Økonom i risikosamfundet. En CA-forskningsrapport*. København: CA, s13.

⁴ Bild, T., E. Caraker, H. Jørgensen, M. Lassen, R. J. Møberg og S. Scheuer (2007): *Arbejdsliv og politik. Signalement af lønmodtagere i det 21. århundrede*. København: Nyt fra Samfundsvidenskaberne, s46.

⁵ Scheuer, S. (2000): *Job og karriere i den ny økonomi. En CA-undersøgelse*. København: CA, s14.

4. Hvorfor Campus Slagelse?

Hvad er begrundelsen for at studere ved Campus Slagelse? Har man opfyldt behovet for en lokal uddannelsesinstitution eller er det blot "overskuddet", som ikke kunne komme ind på CBS Handelshøjskolen, som er blevet tvunget til at tage til Slagelse? Dette kan belyses dels gennem at spørge dimittenderne om deres begrundelse for at læse på Campus Slagelse, dels gennem at undersøge, hvor de boede i studietiden. Svarene på det første spørgsmål fremgår af tabel 4.1.

Tabel 4.1		HA	HD	Total
		%	%	%
Hvorfor valgte du at studere på VHC/HHC/SDU	Havde hørt godt om stedet	16	9	12
	Det var tættest på	36	54	45
	Kunne ikke komme ind på CBS/HHK	20	3	11
	Jobmuligheder bagefter	4	5	5
	Ville gerne have venner og familie i nærheden	5	1	3
	Andet	19	28	24
	Total	100	100	100
N	597	685	1.282	

Det fremgår af denne tabel, at næsten halvdelen valgte på grund af geografisk nærhed (svarende til 45%, faktisk 50% hvis man medregner "venner og familie i nærheden"), 12% havde hørt godt om stedet, mens 5% tænkte på jobmulighederne bagefter, i alt 67%, der har givet en positiv begrundelse. Nærhedsargumentet er dog noget forskelligt, alt efter om man ser på HA- eller HD-området: For de HA-studerendes vedkommende bor de unge i højere grad i nærheden af Slagelse, mens for de HD-studerendes vedkommende har udbuddet af uddannelsen på forskellige lokaliteter på Sjælland medført, at man også har kunnet læse på Campus Slagelse uden direkte at bo i lokalområdet.

Derimod er det kun en ud af ti, der anførte ikke at kunne komme ind på CBS, en problemstilling, der mest vedrører HA'erne, hvor det da også er 20%, der angiver denne svarmulighed. Knap hver fjerde giver andre begrundelser. Der er hermed en klar overvægt af dimittenderne, som positivt har valgt Campus Slagelse til, og kun en mindre del, som havde Campus Slagelse som et lavere prioriteret valg.

Boede dimittenderne så i nærheden under studierne? Svaret på dette spørgsmål fremgår af tabel 4.2.

Tabel 4.2		HA	HD	Total
Bopæl i studietiden		%	%	%
	Hovedstaden	20	30	26
	Sjælland og øer	79	66	72
	Fyn	0	1	0
	Jylland	0	3	2
	Total	100	100	100
	N	595	680	1.275

Det fremgår her, at fire femtedele af de studerende, som har læste HA, boede i regionen under studietiden, mens den sidste femtedel boede i hovedstaden. Det er således en betydelig andel af dem, der læser HA (79%), der allerede bor eller bosætter sig lokalt/regionalt, for HD'erne er det en lidt mindre gruppe på omkring to tredjedele. Campus Slagelse må i høj grad siges at opfylde et behov for lokale muligheder for videregående uddannelsesaktivitet.

5. Videreuddannelse til kandidat eller master

Uddannelse til HA giver direkte adgang til en lang videregående uddannelse som fx cand. merc. på universitet eller handelshøjskole, mens uddannelse til HD blandt andet giver adgang til at studere cand. merc. eller cand. merc. aud., idet man dog har skullet og stadig skal tage suppleringskurser i en størrelsesorden af 10-15 ECTS.⁶ Da især HA'erne generelt i Danmark har høje overgangsfrekvenser til cand. merc.-studiet, og da mange følgelig bliver cand. merc. el. lign., har det stor interesse at belyse, hvorvidt HA'erne fra Campus Slagelse følger dette mønster i højere eller mindre grad, og om de eventuelt ønsker bedre muligheder i regionen. For HD'erne er det på samme vis interessant at følge, hvor mange der benytter sig af mulighederne til videre studier til fx cand. merc., cand. merc. aud. eller lignende.

I første omgang ser vi derfor på, om dimittenderne har fuldført eller er i gang med at fuldføre en lang videregående uddannelse, og ved hvilken uddannelsesinstitution, der har gjort eller aktuelt gør dette, jf. tabel 5.1 og 5.2.

Tabel 5.1		HA	HD	Total
		%	%	%
Har du gennemført, eller er du i gang med at gennemføre en uddannelse efter din HA/HD?	Ja, gennemført en uddannelse	66	25	44
	Ja, i gang med en uddannelse	10	13	12
	Nej	24	62	45
	Total	100	100	100
	N	600	685	1.285

Det fremgår af tabel 5.1., at 76% af HA'erne og 38% af HD'erne enten har gennemført eller er i gang med at gennemføre en uddannelse efter HA/HD. Overgangsfrekvensen for HA'erne er omtrent på det niveau, der gælder på handelshøjskolerne i København og Århus, mens den er noget lavere, men alligevel pænt høj for HD'ernes vedkommende. Hvor HA'erne typisk går studiemæssigt videre som den helt overvejende hovedregel, er det er tydeligt, at HD'erne i højere grad betragter deres uddannelse som en færdig uddannelse.

Som man kan se af tabel 5.2., er det for HA'ernes vedkommende sådan, at i alt 77% af dem, der har gennemført videre uddannelse (svarende til knap 60% af hele HA-gruppen) har taget eller er i gang med at tage en cand. merc. eller en cand. merc.-kombination (herunder 12% cand. merc. aud.). 8% har taget (eller er ved at tage) en HD 2. del, mens kun ganske få har taget en master-uddannelse, og 14% angiver "anden uddannelse".

Blandt HD'erne er det især cand. merc. aud., der repræsenterer den videre uddannelsesvej, idet mere end halvdelen af de 38%, der har taget eller er i gang med at tage en videre uddannelse, har valgt aud. Hver tiende har valgt at tage endnu en HD 2. del.

⁶ Dette organiseres typisk som sommerskole, men formen varierer mellem de udbydende institutioner.

Tabel 5.2		HA	HD	Total
Hvilken uddannelse?		%	%	%
	Cand.merc.	57	5	38
	Cand.merc.-kombination (cand.merc.dat., cand.merc.jur. eller lign.)	7	1	5
	Cand.scient.soc.	0	0	0
	Cand.merc.aud.	12	58	29
	HD 2. del	8	11	9
	Master i Danmark (MBA, MPA, MPM lign.)	1	5	3
	MBA eller lignende i udlandet	1	3	2
	Anden uddannelse	14	16	14
	Total	100	100	100
N	455	258	713	
Ved hvilken uddannelsesinstitution gennemførte/gennemfører du denne?	Aalborg Universitet (AAU)	0	0	0
	Århus Universitet (AU)	2	2	2
	CBS - Handelshøjskolen i København	76	67	73
	Roskilde Universitet (RUC)	0	1	1
	Syddansk Universitet (SDU)	7	11	9
	Københavns Universitet (KU)	4	4	4
	Andet	10	15	12
	Total	100	100	100
	N	455	258	713

Tallene viser, at der er en betydelig interesse for uddannelse, også uddannelse efter HA og HD, blandt dimittenderne fra Campus Slagelse (dog kan vi ikke se om der eventuelt kan være en vis "forsinkelse" mellem uddannelserne). De viser også, at der stadig er "plads til forbedring", og at et fremtidigt udbud af cand. merc. direkte fra Campus Slagelse vil have betydelig interesse. Vi har for at belyse dette nærmere spurgt, om dimittenderne ville have været interesseret i Slagelse, hvis dette havde været muligt, og om de ville være interesseret i at tage en MBA eller lignende master-uddannelse, hvis en sådan blev udbudt, jf. tabel 5.3 og 5.4.

Tabel 5.3		HA	
		%	N
Kunne du tænke dig, at have taget en Cand.merc.-uddannelse på VHC/HHC/SDU, hvis det havde været muligt (efter din HA)?	Ja	35	209
	Måske	27	163
	Nej	38	224
	Ved ikke	0	1
	Total	100	597

Af tabel 5.3. fremgår det, at 35%, dvs. godt en tredjedel af HA-dimittenderne, svarer ja til hypotetisk at gennemføre cand. merc.-studiet på Campus Slagelse, mens 27% svarer måske. Af tabel 5.4. fremgår, at 22% svarer positivt ja på at ville tage en master-uddannelse, mens 32% svarer måske. Ikke så underligt er det her blandt HD'erne, at interessen er størst.

Tabel 5.4		HA	HD	Total
		%	%	%
Kunne du forestille dig at tage en masteruddannelse ved SDU, Campus Slagelse, hvis sådan en blev oprettet?	Ja	18	25	22
	Måske	27	35	32
	Nej	54	39	46
	Total	100	100	100
	N	597	685	1.282

6. Vurdering af uddannelsernes kvalitet og relevans

Langt størstedelen af dimittenderne er nu i arbejde på fuld tid, enten som ansatte eller som selvstændigt erhvervsdrivende (jf. afsnit 7 nedenfor). Derfor kan de fra denne position nu se bagud og vurdere, hvor kvalitativt god og hvor relevant deres uddannelse har været. Vi har derfor spurgt dimittenderne, hvor relevant de fandt det faglige indhold, og hvilket niveau, de syntes undervisningen var på.

Det fremgår her, at 26% fandt indholdet meget relevant og 52% fandt det relevant, i alt 78% der melder positivt ud. At niveauet blandt HA'erne er en anelse lavere, skyldes muligvis, at HA er mere en generalistuddannelse end HD, under alle omstændigheder er tallene bestemt tilfredsstillende pæne.

Tabel 6.1		HA	HD	Total
		%	%	%
Hvor relevant synes du, det faglige indhold på dit HA/HD-studium var i forhold til dit nuværende job?	Meget relevant	19	32	26
	Relevant	51	53	52
	Mindre relevant	21	13	16
	Ikke relevant	5	2	3
	Er ikke i job	4	1	2
	Ved ikke	1	0	1
Hvordan oplevede du det faglige niveau på dit HA/HD-studium?	Alt for højt	0	0	0
	For højt	3	2	2
	Passende	89	91	90
	For lavt	7	7	7
	Alt for lavt	0	0	0
	Ved ikke	1	1	1
Ligger dit nuværende job inden for dit uddannelsesområde?	Ja	75	90	83
	Nej	21	10	15
	Ved ikke	4	1	2
	N	597	685	1.282
	N (nuværende job – uden ledige m.m.)	534	672	1.206

Hvad angår det faglige niveau er der også betydelig tilfredshed, idet omkring ni ud af ti, både HA'er og HD'er, angiver, at niveauet har været passende. 7% angiver, at niveauet har været for lavt, 3% angiver for højt.

Endelig har vi spurgt, om dimittendernes nuværende job ligger inden for deres uddannelsesområde. Det viser sig her, at hele 83% svarer ja, hvilket er særdeles tilfredsstillende. Det fremgår, at det især er blandt HD'erne, at der er en stærk sammenhæng mellem uddannelse og erhverv (90% svarer ja), og dette hænger nok igen sammen med, at HD er en mere specialiseret uddannelse, rettet imod virksomhedens regnskabsafdeling, marketingafdeling el. lign. HA'erne får en mere generaliseret uddannelse, men der stadig er et meget højt niveau af HA-dimittenderne, der finder, at de er beskæftiget inden for deres uddannelsesområde (75%).

7. Dimittendernes karriere

Uddannelse skal gerne kvalificere til et godt job, et job, som indholdsmæssigt ligger i forlængelse af studierne, og som man finder er interessant, men uddannelsen skulle også gerne føre til et vellønnet job, da uddannelse jo også er en investering i fremtiden. Vi har derfor først set på, hvilken aktuel beskæftigelsesform dimittenderne har opnået (afsnit 7.a.) og derefter på lønforholdene (afsnit 7.b.). Endelig har vi også set på, i hvilket omfang dimittenderne stadig bor i regionen. Et af formålene med at udbygge Campus Slagelse som en del af Syddansk Universitet i Region Sjælland er som nævnt blandt andet at tilstræbe, at det er muligt for regionens unge at tage videregående uddannelse lokalt, i det håb, at de også vil være nemmere at tiltrække til højt kvalificerede job i regionen efter endt uddannelse. Endvidere kunne man håbe, at unge fra andre dele af landet blev tiltrukket til nogle af uddannelsesstilbuddene på Vestsjælland.

7.a. Ansættelsesform, branche og stilling

I første omgang ser vi på dimittendernes beskæftigelsessituation, jf. tabel 7.1.⁷

Tabel 7.1		HA	HD	Total
Hvad er din nuværende hovedbeskæftigelse?		%	%	%
	Fuldtidsansat	75	88	82
	Deltidsansat	2	3	3
	Freelance	1	0	0
	Ansæt i et vikariat	1	0	0
	Ansæt i en kontrakt/projekt-ansættelse	1	0	1
	Selvstændig erhvervsdrivende	8	4	6
	Under uddannelse	6	1	3
	Ledig	4	1	2
	På barsel	1	3	2
	Anden beskæftigelse	1	0	1
	Andet, ikke beskæftiget	1	0	1
	Total	100	100	100
N	597	685	1.282	

Det fremgår, at 82% er fuldtidsansat (lidt lavere for HA'erne, 75%, men det skyldes, at 6% stadig er under uddannelse), 6% er selvstændigt erhvervsdrivende, mens 4% er deltidsansat, kontraktansat, freelancer e.l. Endelig er der 2%, som er ledige og 2%, som er på barsel. Der er tale om en meget høj andel, som er fuldtidsbeskæftiget, selv om det lave ledighedstal naturligvis er fremkommet i en tid, hvor den generelle ledighed i samfundet har været meget lav.

⁷ For tilsvarende tal for den generelle population af erhvervsøkonomer, se Scheuer, S. (2000): *Job og karriere i den ny økonomi. En CA-undersøgelse*. København: CA, s17.

Når det gælder sektor og branche (tabel 7.2.) viser det sig, at langt størstedelen er beskæftiget i den private sektor, hvilket uddannelserne også retter sig imod. 90% af HD'erne og 84% af HA'erne er beskæftiget i den private sektor. Blandt HA'erne er 9% beskæftiget i staten, antagelig hovedsageligt som undervisere inden for det erhvervsøkonomiske område.

Branchemæssigt fremgår det af tabel 7.2., at revisions- og finansbrancherne udgør de største blandt dimittenderne (hvh. 20 og 15%). Derefter følger it- og handelsbrancherne (hver 10%), og fremstillingsvirksomhed (8%). Det er nok lidt overraskende, at konsulent og marketing ikke fylder mere (3%), men man kan jo godt sidde i en handelsvirksomhed og beskæftige sig med marketing. For HD'ernes vedkommende er revisorbranchen den altdominerende (her er næsten hver tredje HD'er faktisk beskæftiget), så er mønstret mere alsidigt for HA'ernes vedkommende, idet dog især it- og finansbrancherne tiltrækker disse.

Tabel 7.2		HA	HD	Total
		%	%	%
Hvilken sektor ligger dit nuværende job inden for?	Den private sektor – Virksomhed	84	90	87
	Den private sektor – Interesse-/fritidsorg.	2	1	1
	Den offentlige sektor – Stat	9	5	7
	Den offentlige sektor – Region	1	1	1
	Den offentlige sektor – Kommune	4	3	3
	Total	100	100	100
Hvilken branche hører dit nuværende arbejde til?	Advokat	0	0	0
	Administration	5	5	5
	Bygge og anlæg	1	5	3
	Detail/En gros/Handel	11	8	9
	Fremstillingsvirksomhed	6	9	8
	Finans- og forsikringsvirksomhed	16	14	15
	Interesseorganisationer	1	1	1
	IT (informationsteknologi)	16	6	10
	Konsulent (reklame/marketing/HR)	5	2	3
	Kultur og fritid	1	1	1
	Revision	8	30	20
	Social og sundhed	3	1	2
	Transport	3	4	4
	Undervisning	6	1	3
	Andet	17	12	14
	Total	100	100	100
	N	534	672	1.206

7.b. Lønforhold

Dimittendernes indkomstforhold er vigtige at få kortlagt, da de kan være en god indikator på, hvordan det efterfølgende er gået dem i arbejdslivet. Det fremføres ofte som værende en af de meget vigtige faktorer, når man i udlandet (for det meste i USA) vurderer "kvaliteten" af erhvervsøkonomiske (leder)uddannelser. Hvad tjener dimittenderne, hvor er de ansat og i hvilke typer af jobs?

Et spørgsmål, der trænger sig på i forhold til dimittenderne her, er, om de har været i stand til at få jobs, som har været værdsat af virksomhederne, inden for områder (evt. sektorer) hvor efterspørgslen har været høj og dermed prisen på arbejdskraft tilsvarende høj. Endelig kan indkomstniveauet sige noget om, hvor godt dimittenderne har gjort det karrieremæssigt.

Tabel 7.3	Kroner	HA	HD	Total
		%	%	%
Hvad skønner du din indkomst for 2009 vil være før skat (inklusive evt. arbejdsgiverbidrag til pension)?	Under 200.000	1,3	0,0	0,6
	200.000 - 249.999	2,1	0,7	1,3
	250.000 - 299.999	4,1	0,9	2,3
	300.000 - 349.999	7,1	4,2	5,5
	350.000 - 399.999	9,9	6,4	8,0
	400.000 - 449.999	8,4	10,7	9,7
	450.000 - 499.999	8,6	11,9	10,4
	500.000 - 549.999	9,0	12,6	11,0
	550.000 - 599.999	6,9	10,3	8,8
	600.000 - 649.999	8,4	10,0	9,3
	650.000 - 699.999	4,9	6,3	5,6
	700.000 - 749.999	5,4	5,2	5,3
	750.000 - 799.999	2,8	4,5	3,7
	800.000 +	16,5	12,5	14,3
	Ved ikke	0,9	1,2	1,1
	Ønsker ikke at oplyse	3,6	2,7	3,1
	Total		100,0	100,0
N		534	672	1.206

Note: Kun dimittender, der er i arbejde

Tabel 7.4		HA	HD	Total
Løngennemsnit fordelt på HA/HD	Fuldtidsansat	557.621	584.751	573.177
	Deltidsansat	314.286	389.286	359.286
	Freelance m.m.	506.250	325.000	492.308
	Selvstændig erhvervsdrivende	642.683	586.458	621.923
	Under uddannelse			
	Ledig			
	Andet, barsel m.m.	375.000	458.333	428.571
	Total	552.990	574.535	565.030
	N	597	685	1.282

Dimittendernes indtægtsniveau er afhængigt af en lang række forhold, og de overvejelser som præsenteres her, tegner det samlede billede af dimittenderne - opdelt på alle HA henholdsvis HD, spredning og gennemsnit. Som det kan ses af tabel 7.3, så varierer dimittendernes indkomst ganske meget: Fx tjener cirka 1/10 af HA dimittenderne mellem 350.000 og 400.000 kr., men 1/6 tjener over 800.000 kr. (de to intervaller, hvor der er flest). Lidt af det samme ser ud til at gøre sig gældende for HD dimittenderne: En forholdsvis stor andel tjener 4-500.000 kr. (22,6%) og over 800.000 kr. (12,5%).

Gennemsnitslønnen⁸ er for HA dimittender cirka 557.000 kr. og 584.000 kr. for HD'erne (fuldtidsansatte), et lille plus her for HD'erne (+5%). For selvstændigt erhvervsdrivende er det omvendt, her er gennemsnitsindkomsten for HA-dimittender 643.000 kr., mens den for HD'er er 586.000 kr. (+10%). Gennemsnittene for alle grupperne må dog siges at være ganske flotte. Dimittenderne ser således ud til at have fået et særdeles godt afkast på deres investering i uddannelse på Campus Slagelse.

I rapportens appendiks er der en liste over de stillingsbetegnelser, dimittenderne selv har opgivet, med en frekvensfordeling.

7.c. Bor de stadig i regionen?

Et af de vigtige bagvedliggende argumenter for at etablere en kandidatuddannelse ved SDU Campus Slagelse er, at det kan være med til at fastholde unge i længere tid. De kan så at sige tage "hele" deres uddannelse her, og det giver mulighed for at bygge bro imellem uddannelse og første job, fx ved at den studerende kan gennemføre undersøgelse i virksomheder eller organisationer i forbindelse med kandidatafhandlingen. Fastholdelse af vidensmedarbejdere i et lokalområde eller en region har også vist sig at have positive beskæftigelseseffekter generelt.

⁸ Gennemsnitslønnen pr. år er her estimeret ud fra respondenternes oplysninger om, hvilke indkomstintervaller de selv skønner, de vil ligge i året 2009.

Som det kan ses af tabel 7.5, så er 52% af HA dimittenderne bosiddende i regionen og 63 % af HD'erne. Under studietiden var disse tal 79% henholdsvis 66%. Det kan ikke ses af tallene, hvilken mobilitet dimittenderne har haft imellem deres studieår og nu. Vi kan kun se, hvor mange af dem, der studerede HA her, der bor i regionen nu. Med HD dimittenderne bliver opgaven lidt mere kompliceret, da man har udbudt uddannelsen flere steder i hovedstadsregionen. Under studietiden er det 30% af dem, der bor i Hovedstaden og hele 66%, der bor på Sjælland og øerne, mens det på nuværende tidspunkt er meget lig: 31% i hovedstaden og 63% på Sjælland og øerne. Der er således blandt HA'erne en vis "afvandring" fra den sjællandske region i forbindelse med valget af videregående uddannelse, men størstedelen af de dimitterede fastholdes lokalt.

Tabel 7.5		HA	HD	Total
Nuværende bopæl		%	%	%
	Hovedstaden	41	31	36
	Sjælland og øer	52	63	58
	Fyn	1	2	2
	Jylland	5	4	5
	N	597	685	1.282

Som samlet set kunne det tyde på, at en vis andel af HA dimittenderne flytter ud af regionen, måske op imod en fjerdedel, mens forskellen på hvor man har studeret og hvor man bor er meget mindre for HD dimittenderne. Man kan i forlængelse heraf spørge om en fjerdedel er mange – det drejer sig om cirka 150 personer, ud af de små 600 HA dimittender, der deltager i undersøgelsen. Men der er altså ikke tale om større "afvandring" af veluddannet arbejdskraft ud af regionen (over en 20 års periode drejer det sig om cirka 150 unge mennesker).

Der er næppe tvivl om, at uddannelsen af HA'er og HD'er i det sjællandske område har påvirket udbuddet af højtuddannet erhvervsøkonomisk arbejdskraft til fordel for de her beliggende virksomheder og organisationer.

8. Hvor internationalt orienteret er de?

I undersøgelsen indgik forskellige spørgsmål, som skulle give et billede af dimittendernes internationale orientering. Det med henblik på at få et bedre beslutningsgrundlag for eventuel start af engelsksprogede fag eller uddannelser på SDU Campus Slagelse. Nedenfor viser tabel 8.1 og 8.2 dimittendernes overvejelser omkring eventuel fremmedsprogede uddannelser.

Tabel 8.1		HA	HD	Total
		%	%	%
Ville du foretrække en undervisning på dansk eller engelsk?	Dansk	73	85	79
	Engelsk	24	14	19
	Ved ikke	3	1	2
	N	597	685	1.282

Som det kan ses af tabellen ovenfor, så er det forholdsvis begrænset hvor mange dimittender, der foretrækker uddannelser på engelsk. 79% foretrækker dansk og kun 19% engelsk. Dette er en ganske tydelig rettesnor for dimittendernes ønske om, hvilket sprog der som hovedregel bør tales på eventuelle nye uddannelser.

Den manglende opbakning til eventuelle nye uddannelser på engelsk kan måske forklares ud fra de oplevede erfaringer, dimittenderne har fra deres daglige arbejde. Nedenfor har de svaret på, hvor ofte de benytter engelsk i deres nuværende job.

Tabel 8.2		HA	HD	Total
		%	%	%
Hvor tit bruger du engelsk i dit nuværende job?	Altid	19	15	17
	1-3 gange dagligt	21	17	19
	1-4 gange ugentligt	17	14	16
	1-3 gange månedligt	16	18	17
	Nogle gange om året	19	25	22
	Aldrig	9	11	10
	N	534	672	1.206

Som det kan ses af tabellen, så er det et meget spredt billede, der tegner sig. 17% taler engelsk altid og 19% – næsten en femtedel – taler det en til tre gange om ugen. I den anden ende af spektrummet er der 22%, som blot taler engelsk nogle gange om året (næsten hver tiende gør det aldrig). Forklaringen kan være, at nogle af dimittenderne sidder i større danske virksomheder, som udelukkende fungerer på international basis, mens andre er placeret i traditionelle hjemmemarkedserhverv.

Endelig har cirka hver femte dimittend erfaringer med at arbejde i udlandet, se tabel 8.3 nedenfor.

Tabel 8.3		HA	HD	Total
Har du haft arbejde i udlandet?		%	%	%
	Ja, udsendt af dansk virksomhed	9	9	9
	Ja, udsendt af udenlandsk virksomhed	3	1	2
	Ja, på eget initiativ	8	6	7
	Nej	80	84	82
	N	586	648	1.234

I alt 18% af de adspurgte har arbejdet i udlandet, enten som udsendt af en dansk virksomhed (hvilket er hovedparten har (9% eller 112 personer) eller på eget initiativ (7% eller 88 personer). På eget initiativ, eller som den benævnes i udenlandsk litteratur *self initiated careers* ser således ud til at være en ikke ubetydelig andel. Endelig har blot 2% eller 25 dimittender været sendt ud af en udenlandsk virksomhed. Yderligere data viser desuden, at de fleste har været ude i tre måneder til et år og fra et til to år. Det er altså ikke de meget korte ophold (kategorien mindre end tre mdr.), som dominerer, ligesom det er meget få, der har været ude mere end seks år.

At det er hver femte dimittend, der har været udstationeret, er i international sammenligning et forholdsvis højt, men det ligger meget godt i forlængelse af de tidligere tal, der eksisterer på civiløkonom-området.⁹ Det afspejler, at uddannelser inden for området forholdsvis ofte fører til jobs i udlandet i en periode, og der adskiller vores dimittender sig ikke fra dimittender fra andre institutioner.

⁹ Scheuer, S. og P. Vejrup-Hansen (2003): *Økonom i risikosamfundet. En CA-forskningsrapport*. København: CA, s18.

9. Konklusion

Indledningsvis opstillede vi tre problemområder af særlig interesse i forbindelse med denne undersøgelse:

1. Det første spørgsmål er, om og i hvilket omfang det er lykkedes at fastholde dimitterende fra Campus Slagelse beskæftigelsesmæssigt i regionen.
2. Det næste spørgsmål er, hvor mange der har taget en uddannelse oven på HA- eller HD-graden, fx en cand. merc., en cand. merc. aud. eller en masteruddannelse, og hvilke job har de herefter fået (opdelt på branche og virksomhedstype), hvor ofte har de skiftet job, og hvilken indtægt har de kunnet opnå. Hermed opnås en vurdering af kvaliteten af den uddannelsesmæssige kapital, de har haft med i bagagen fra Campus Slagelse.
3. Det tredje spørgsmål er, hvordan de studerende vurderer undervisningens og pensums niveau og kvalitet, mens de var studerende, og dens indholdsmæssige relevans for de job, de siden har haft.

9.a. Fastholdt i regionen?

Under studierne boede 72% af de studerende i det, der i dag hedder Region Sjælland, og i dag (hvor de har arbejde eller studerer videre) bor 58% i regionen. Der er tale om en meget høj andel i studietiden, og dette viser klart, at Campus Slagelse i hele perioden har opfyldt et lokalt/regionalt behov for videregående uddannelse tættere på end København.

Når tallet for andel, der bor i regionen, i dag så er noget mindre, kan dette dels skyldes, at de, der studerer videre, overvejende gør dette i København (på CBS Handelshøjskolen), og dels, at nogle har ønsket eller været nødt til at søge job uden for regionen. Under alle omstændigheder er en fastholdelsesprocent på knap 60 stadigvæk særdeles tilfredsstillende, og det er klart, at hvis man i højere grad kan tilbyde videregående uddannelse, fx i form af kandidat- eller mastergrad, fra Campus Slagelse, så vil denne grad af regional fastholdelse kunne øges.

Dette taler klart for, at disse planer understøttes og videreudvikles, hvilket blandt andet understøttes af, at en betydelig del af dimitterende udtrykker det ønske, at have kunnet tage en kandidat- eller en mastergrad i Slagelse, hvis det havde været muligt.

9.b. Andel der uddanner sig videre og uddannelse til hvilket job

Når det gælder videre uddannelse, forholder det sig sådan, at 76% af HA'erne og 38% af HD'erne enten har afsluttet eller er i gang med at gennemføre en videregående uddannelse efter deres HA eller HD. For HA'ernes vedkommende er det først og fremmest cand. merc.-uddannelsen, der har trukket, efterfulgt af cand. merc. aud. og HD 2. del, mens det for HD'ernes vedkommende er cand. merc. aud., der er den klare topscorer. Der er tale om overgangsfrekvenser, der fuldt ud matcher de tilsvarende frekvenser på handelshøjskolerne i København og Århus.

Når det gælder det efterfølgende job, kan man indledningsvis konstatere, at 82% er i fuldtidsbeskæftigelse som lønmodtager, 3% er deltidsansat og 6% er selvstændige erhvervsdrivende, dvs. over 90% er i beskæftigelse. Især to forhold peger på, at dimitterende har grund til at være tilfredse. For det første udtrykker de fleste, at deres uddannelse har været relevant for deres beskæftigelse, dvs. at de har fundet beskæftigelse inden for det felt, de er uddannet til. For det andet viser det sig, at lønniveauet er relativt højt, idet den gennemsnitlige årsindkomst for fuldtidsansatte er på den rigtige side af en halv million, og for de selv-

stændige over 600.000 kr. Dette tyder på, at de dimittender, der tidligere studerede i Slagelse, har fået et rigtigt godt afkast på deres uddannelsesmæssige investering.

9.c. Hvordan bedømmes undervisningen post hoc?

Dimittenderne fra Campus Slagelse har en positiv bedømmelse af deres uddannelsestid, hvilket er interessant, fordi de (fleste af dem) nu kan se uddannelsen i lyset af deres efterfølgende beskæftigelse og de faglige krav, der har mødt dem. Kun omkring en femtedel af HA'erne finder undervisningen "mindre relevant", og endnu færre (13%) blandt HD'erne. For begge grupper anfører omkring 90%, at det faglige niveau har været passende, og 90% af HD'erne (75% af HA'erne) anfører, at deres nuværende job ligger inden for deres uddannelsesområde.

Denne bedømmelse er absolut tilfredsstillende, selv om man naturligvis stadig må arbejde med at gøre uddannelsen relevant for en endnu større andel af de studerende.

9.d. Afrunding

Der er næppe tvivl om, at Campus Slagelse har medvirket til at hæve uddannelsesaktiviteten og –niveauet i det område, man i dag betegner Region Sjælland, inden for det erhvervsøkonomiske område. Hermed har man opfyldt et behov, både et behov hos unge mennesker for videregående uddannelse, der ligger i regionen og ikke i hovedstaden, og et behov hos virksomhederne for at kunne rekruttere erhvervsøkonomisk veluddannede unge mennesker, som ikke har slået rod i København under uddannelsen, fordi de har kunne studere i regionen.

For HD-området vedkommende kan man tilføje, at den lokale placering af HD også har faciliteret opnåelsen af denne uddannelse, fordi kombinationen af job og studier på denne uddannelse indebærer, at uddannelsen kan tages samtidig med, at man arbejder i fx Slagelse eller Næstved. Skal man til København, vil mange af dem, der arbejder 75-125 km fra København, på forhånd melde fra.

Derfor er der også god grund til at udbygge uddannelses tilbuddene yderligere på Campus Slagelse.

Appendix

Tabel over stillingsbetegnelser for erhvervsøkonomiske dimittender fra Campus Slagelse

	Stilling	%	N
Hvad er din stillingsbetegnelse i dit nuværende job?	Account Manager	0.9%	11
	Administrationschef	1.1%	13
	Afdelingsleder	3.4%	41
	Analytiker	1.9%	23
	Bankassistent	0.2%	2
	Bankdirektør	0.2%	2
	Bankfuldmægtig	1.3%	16
	Bogholder	1.1%	13
	Chefkonsulent	0.3%	4
	Coach	0.1%	1
	Controller	9.5%	114
	Direktionsassistent	0.2%	2
	Direktionssekretær	0.2%	2
	Direktør	6.1%	73
	Driftsøkonom	0.1%	1
	Eksportchef	0.1%	1
	Erhvervskonsulent	0.8%	10
	Finanseringsrådgiver	0.4%	5
	HR-konsulent	1.4%	17
	HR-Chef/Direktør	0.5%	6
	Indkøber	0.5%	6
	Indkøbschef	0.2%	2
	Informationsassistent	0.1%	1
	Investeringsrådgiver	0.5%	6
	IT-chef	0.4%	5
	IT-konsulent	1.8%	22
	Key Account Manager	0.4%	5
	Kommunikationsmedarbejder	0.2%	2
	Kommunikationschef/direktør	0.1%	1
	Konsulent	2.2%	27
	Kundeservicemedarbejder	0.1%	1
	Kursusleder	0.1%	1
	Kvalitetsmedarbejder	0.1%	1
	Logistikchef	0.3%	4
Logistikkoordinator	0.1%	1	
Managementkonsulent	0.2%	2	

Markedschef	0.7%	9
Marketingchef	1.5%	18
Marketingkonsulent	0.5%	6
Marketingkoordinator	1.2%	14
Personalekonsulent	0.2%	3
Planlægningschef	0.1%	1
Projektleder	2.9%	35
Projektmedarbejder	0.5%	6
Regnskabschef	3.5%	42
Regnskabsmedarbejder	1.4%	17
Reklameassistent	0.1%	1
Reklamechef	0.2%	2
Revisor	16.2%	195
Revisorassistent	1.4%	17
Sagsbehandler	0.4%	5
Salgsassistent	0.1%	1
Salgschef	1.9%	23
Salgsdirektør	0.7%	8
Salgskonsulent	0.2%	3
Seniorkonsulent	1.2%	15
Skatterevisor	0.2%	2
Trainee	0.2%	3
Uddannelseskonsulent	0.2%	3
Underviser	1.7%	20
Webmaster	0.1%	1
Økonom	1.2%	14
Økonomichef	4.0%	48
Økonomidirektør	1.7%	21
Andet	19.0%	229